

Nr 440.

Av herr **Hallendorff m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen.*

Bland de löneruleringsfrågor, vilka föreligga i den av Kungl. Maj:t framlagda propositionen nr 230 angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen har även inryckts en fråga av ganska stor konstitutionell betydelse, nämligen förslaget om upprättandet i ett flertal departement av en generalsekreteraresyssla vid sidan av expeditionschefen.

De ordinarie expeditionscheferna inom statsdepartementen hava sedan gammalt en alltför stor arbetsbörd. För att lätta denna har i allt större utsträckning vidtagits den åtgärden, att den ordinarie expeditionschefen tar tjänstledighet för utförande av mera tyngande departementsarbete. Som t. f. expeditionschef att handlägga denna befattnings mera ordinarie göromål förordnas ej sällan, där så kan ske, något av kansliråden inom departementet men eljest annan lämplig ämbetsman.

Kungl. Maj:t har nu i nämnda hänseende föreslagit en reglering, som enligt propositionen skulle i stort sett innebära allenast ett fastställande av redan nu rådande förhållanden. Arvode skulle anslås åt en generalsekreterare, som skulle motsvara den under en stor del av året tjänstledige expeditionschefen, och i stället för den nu för expeditionschefen under denna ledighet vikarierande t. f. expeditionschefen skulle träda en med fullmakt försedd expeditionschef.

Bortsett från de olika meningar om generalsekreterarens egentliga ställning, som under ärendets förberedande behandling framträtt, synes det oss kunna göras allvarsamma invändningar mot den i kungl. propositionen föreslagna lösningen. Att inom ett flertal departement tillskapa en helt och hållet ny chefsplats vid sidan av den förut befintliga är i och för sig en mindre tilltalande åtgärd. Särskilt kan därigenom arbetets och ledningens enhetlighet inom ett departement riskeras. Det bör därför sättas ifråga, om icke det avsedda syftet med förslaget kan uppnås genom en mera direkt anslutning till den nuvarande praktiskt prövade organisationen.

Detta synes i huvudsak kunna ske sålunda. Den nuvarande expeditionschefssysslan bibehålles, men innehavaren förses, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, med fullmakt. Hans lön, tjänstgöringspengar och ortstillägg synas böra uppgå tillsammans till det av Kungl. Maj:t för generalsekreteraren föreslagna arvodet. Detsamma bör gälla byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet. Där så erfordras bör tillkomma en biträdande expeditionschef, vilken skulle biträda expeditionschefen med de mindre krävande göromålen; åt denne anslås ett arvode, som i förening med utsikten att avancera till expeditionschef, kan göra den befattningen lockande även för mycket dugliga yngre ämbetsmän. Man ernår därmed bland annat fördelen av en förskola till den viktigaste platsen inom departementet, på samma gång möjlighet vinnes att avgöra personvalet vid tillsättande av expeditionschefsplatsen efter vunnen personlig erfarenhet av den biträdandes duglighet i det expeditionschefen åliggande arbetet. Befinnes den biträdande expeditionschefen olämplig för sin uppgift, är hans avlägsnande möjliggjort genom platsens tillsättande på förordnande. För de sällsynta undantagsfall åter, där rikets tjänst skulle fordra, att den ordinarie expeditionschefen skulle entledigas från sin syssla, är i grundlagen (regeringsformen § 35) sørjt genom expeditionschefens upptagande bland de avsättliga förtroende-ämbetsmännen.

På grund härav få vi yrka den ändring i kungl. propositionen nr 230,

att riksdagen måtte dels i stället för begärda arvoden till generalsekreterare i statsdepartementen anvisa motsvarande belopp såsom lön, tjänstgöringspengar och ortstillägg till expeditionschefer i statsdepartementen och byråchefen för lagärenden,

dels bevilja arvoden åt biträdande expeditionschefer i samtliga statsdepartement utom justitiedepartementet, utrikesdepartementet och sjöförsvarsdepartementet.

Stockholm den 28 april 1917.

Carl Hallendorff. *Albert Petersson.* *Otto Holmdahl.*

E. v. Hofsten. *Karl Hildebrand.*